

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 574/2020
04.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Чедомир Стојковић, адвокат из ..., против туженог „Eurobank“ АД Београд, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 786/18 од 07.12.2018. године, у седници одржаној 04.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 786/18 од 07.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1410/17 од 05.12.2017. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ...-...-.../... од 10.04.2008. године, као и захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да тужилци исплати на име накнаде штете у виду изгубљене зараде за период од престанка радног односа до пензионисања, појединачно означене месечне износе са припадајућом законском затезном каматом ближе означено у том ставу изреке. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да на основице изгубљене зараде из претходног става пресуде обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање за тужилцу надлежним фондovima и Националној служби за запошљавање.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 786/18 од 07.12.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) који се примењује на основу члана 506. став 2. тог закона и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Без утицаја су ревизијски наводи да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 7. и 8. ЗПП, јер је другостепени суд одлучивао на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку, а битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. тог закона. Другостепени суд је оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, па нема ни битне повреда поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању тужилца је била у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 01.02.2008. године на пословима ... у експозитури у ... у Сектору за Интерним меморандумом банке од 17.01.2008. године који је упућен председнику Извршног одбора од стране ББ (директора Сектора за управљање људским ресурсима) наведено је да је тај Сектор 15.01.2008. године обавештен од стране регионалног руководиоца о кршењу интерних процедура тужилце на пословима ... у експозитури Дисциплинска комисија туженог је 17.01.2008. године у саставу: председник Извршног одбора, директор Сектора за управљање људским ресурсима и директор Сектора пословне мреже по пријави регионалног руководиоца у поступку провере постојања повреде радне обавезе утврдила да је тужилца учинила више прекршаја процедуре којих је дужна да се придржава, те да је дана 27.09.2007. године извршила исплату новца правном лицу на основу налога за исплату који није потписан и печатиран, исплату новца правном лицу по основу налога за исплату у који није унет датум валуте, пријем више налога за уплату пазара без потребног потписа клијента, пријем налога за уплату без печата правног лица, исплату са кредитне картице на основу налога који није потписан, користила неважеће обрасце за мењачке послове, као и да је дана 12.11.2007. године завршила са радом и напустила радно место а да претходно није пребацила новац из мењачке у редовну ..., због чега је опоменута, али је и поред опомене исто поновила и следећег дана 13.11.2007. године. Такође је утврђено да тужилца не попуњава нити потписује дневну листу руковања трезором. Оспореним решењем туженог од 10.04.2008. године, тужилци је отказан уговор о раду због наведене учињене повреде радне обавезе – несавесног и немарног извршавања радних обавеза, а радни однос код туженог је престао дана 24.04.2008. године. Пре доношења наведеног решења о отказу, тужени је тужилци доставио упозорење од 21.02.2008. године о постојању разлога за отказ, на које се тужилца није благовремено изјаснила, већ је након пријема оспореног решења доставила туженом изјашњење од 05.05.2008. године уз које је доставила изјашњење на упозорење у којима је признала да је извршила радње које су јој стављене на терет у упозорењу и оспореном решењу.

Наведеним уговором о раду чланом 7. тачка 2. предвиђено је да ће банка запосленом отказати уговор о раду у случају да за то постоји оправдани разлог који се односи на понашање запосленог и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене Правилником о раду. Правилником о раду тужене од 13.04.2007. године, у члану 46. став 1. тачка 1. предвиђено је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду у случају да запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе незаконито, неблаговремено, несавесно и немарно извршавање

радних обавеза. Поред тога чланом 48. став 1. Правилника предвиђено је да председник Извршног одбора банке може до сазнања о повреди радне обавезе или непоштовања радне дисциплине да дође непосредним увидом или обавештењем од другог запосленог у банци, а уколико није непосредно сазнао за повреду радне обавезе или непоштовања радне дисциплине, постојање повреде или непоштовање радне дисциплине биће испитивано и утврђивано од стране дисциплинске комисије. Процедуром затварања дневног пословања експозитуре тужене Банке утврђене су детаљно обавезе

Статутом тужене од 28.02.2007. године у члану 22. став 2. тачка 15. предвиђено је да Извршни одбор банке одлучује о радно правним питањима запослених у банци у складу са прописима којима се уређује радни однос, а чланом 35. став 1. да Банку заступа и представља председник Извршног одбора, при чему је дужан да при предузимању правних радњи и закључењу правних послова у име и за рачун банке обезбеди потпис једног члана тог одбора. Одлуком туженог од 26.04.2007. године о преносу овлашћења за потписивање Банке предвиђено је да уговоре са клијентима и другу документацију по пословима одређеног Сектора, а на основу претходне одлуке надлежног органа банке потписују у име Банке увек заједнички два лица и то у Сектору за управљање људским ресурсима за уговоре о раду са анексима, решења, одлуке, потврде из радног односа и друга документа, један потписник је директор тог Сектора или његов заменик, а други потписник је заједно са директором Сектора у коме запослени ради. Одлуком о организацији туженог од 20.12.2007. године у тачки 2. алинеја 8. предвиђено је да се у оквиру Сектора за управљање људским ресурсима обавља издавање свих врста решења у вези са радним односом које предвиђа Закон о раду и упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је тужила својом кривицом извршила повреде радне обавезе, тако што је на радном месту ... 12.11.2007. године завршила са радом и напустила радно место а да претходно није пребацила новац из мењачке у редовну ..., што је и поред опомене поновила и следећег дана 13.11.2007. године, нити је потписивала дневну листу руковања трезором, супротно својој радној обавези у складу са описом послова ... и Процедуром туженог, чиме је учинила повреду радне обавезе утврђену чланом 46. тачка 1. Правилника о раду тужене, па јој је законито отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 и 61/05) који је био у примени у време извршења повреде. Поступак утврђивања одговорности тужиле за учињене повреде радне обавезе спроведен је у складу са одредбама Закона о раду и Општим актима туженог. Председник Извршног одбора тужене је сазнао за чињенице које образују отказни разлог 17.01.2008. године, па је оспорено решење донето 10.04.2008. године у оквиру рока прописаног чланом 184. Закона о раду у погледу отказног разлога који је наступио 12. и 13.11.2007. године, док је у погледу отказног разлога од 27.09.2007. године истекао објективни рок застарелости.

Према становишту Врховног касационог суда, правилна је оцена нижестепених судова да није наступила застарелост отказног поступка у погледу отказног разлога који је наступио 12. и 13.11.2007. године. Наиме, одредбом члана 184. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05) који је важио у време извршења повреде, отказ уговора о раду из члана 179. тач. 1), 2), 3), 5) и 6) овог закона послодавац може

дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. У овом случају за туженог није наступила преклузија у односу на могућност давања отказа уговора о раду тужиљи за наведене повреде, будући да је председник Извршног одбора тужене (Извршни одбор одлучује о радно правним питањима запослених у банци у складу са прописима којима се уређује радни однос) сазнао о чињеницама, радњама које су биле основ за отказ од 12. и 13.11.2007. године, имао 17.01.2008. године. Оспорено решење донето је 10.04.2008. године, пре протеча законског рока од 3 месеца. Тај рок се рачуна до дана доношења решења о отказу, а за почетак рока је меродаван датум сазнања лица које у правном лицу одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених. Због тога су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права у погледу оцене и рачунања рока застарелости отказног поступка, прописаног наведеном законском одредбом.

Правилном применом материјалног права нижестепени судови су одбили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и накнаду штете, јер је у поступку утврђено да је тужиља 12. и 13.11.2007. године, својом кривицом учинила повреде радних обавеза из члана 46. тачка 1. Правилника о раду у вези члана 179. тачка 2. Закона о раду. Наведеном законском одредбом прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Супротно наводима ревизије, правилна је оцена нижестепених судова да је тужиља непоштујући прописане процедуре банке учинила наведену повреду радне обавезе утврђену општим актом послодавца, која представља отказни разлог прописан у члану 46. тачка 1. Правилника о раду тужене и члану 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05), што оспорено решење о отказу уговора о раду чини законитим. За овај отказни разлог према одредбама Правилника о раду тужене довољно је да је запослени неблаговремено, несавесно и немарно извршавао радне обавезе, па је без утицаја указивање ревидента на разликовање лаких и тешких повреда, јер тада важеће одредабе Закона о раду нису вршиле градацију на теже и лакше повреде радних обавеза.

Ревизијским наводима тужиље у преосталом делу оспорава се оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање што у поступку по ревизији није дозвољено по члану 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић